

þriggja flokka menn

Eftir að Verklýðsfélag Akureyrar var stofnað 1933 héldu kommarnir og annarra flokka menn í Verkamannafélagi Akureyrar óhikað áfram baráttu sinni fyrir hækjun launa og aukinni atvinnu í bæjarfélaginu, þrátt fyrir erfiða aðstöðu á flestum sviðum næstu árin þegar heimskreppan var í algleymingi.

Erlingur Friðjónsson og félagar hans í Verklýðsfélagi Akureyrar lögðu hins vegar enga áherslu á

kauphækjun og samþykktu raunar kauplækkun í ýmsum tilfellum. Þeir lögðu höfuðaherslu á að semja um að félagsmenn þeirra hefðu forgangsrétt til þeirrar vinnu sem fyrir hendi var. Leist þá mörgum atvinnurekendum að vonum betur á að semja við þá en kommaliðið, sem sifellt vildi hækka kaupið.

Pólitisk afstaða

Fór þá svo að sifellt þrengdi að hjá félögunum í gamla verkamannafélagini og sifellt fleiri gengu um algerlega atvinnulausir. Gripu þá ýmsir til þess að sækja um inn göngu í Erlingsfélagið, en þar var ekki hlaupið að því að fá inngöngu því að þar áttu engir að fá inni sem væru flokksbundnir í öðrum floknum en Alþýðuflokknum eða væru yfirlýstir stuðningsmenn annarra flokka, enda urðu umsækjendur að undirrita stuðningsfirlýsingu við Alþýðuflokkinn og sérstök dómnefnd kannaði inntökubeiðnir með tilliti til pólitískrar afstöðu við komandi.

Nokkrum tókst þó að komast í gegnum sigtið, jafnvæl fæeinum flokksbundnum komnum og þá horfði vænlegar fyrir þeim með að fá vinnu. Þó var hængur á. Kaupfélag Eyfirðinga var stærsti at-

Fyrsta löndun úr togara við bryggju hjá frystihúsi ÚA á Oddeyrartanga 28. nóvember árið 1958. Karlmann bæjarins gátu alltaf gripið í löndunarnar vinnuna þegar allt annað brást.

vinnurekandinn í bænum og sá eini sem var í einhverjum vexti á þessum árum, en til þess að gera sér vonir um að fá vinnu þar, nema kannski einn og einn dag við uppskipun eða þvíumlikt, þurftu menn að vera í Framsóknarfélagi Akureyrar.

Því gerðist það, sem ekki átti að geta gerst, að nokkrir verkamenn, sem voru flokksbundnir í Kommúnistaflokknum, eignuðust vonum vinnum með því að ganga í Alþýðuflokkinn og tókst síðan að tryggja sér vinnum til frambúðar og tryggja afkomu fiðskyldu sinnar með því að ganga í Framsóknarflokkinn. Urðu síðan þriggja flokka menn í nokkur ár.

Ketilhreinsun í togurum var erfð vinna og afar óprifaleg. Hér hefur Adalsteinn Ólafsson, Stein í Svartaskóla, skotist upp á þilfar til að anda að sér fersku lofti.

Önnum kafnar konur við vinnum sína í fiskverkunarstöð Guðmundar Jónssonar á Akureyri árið 1957. Það var eftirsótt að komast í slík störf.

Lifað á litlu

Það þurfti ýmislegt á sig að leggja til að lifa af á kreppuárnum: „Verkamannafélag Akureyrar létt safna skýrslum yfir „brúttó“-tekjur verkamanna hér, frá síðustu áramótum fram að 1. okt. s.l. Tekjurnar námu alls: 105.569.00. Sé nú ráð fyrir gjört, að tekjur þessa fólks frá 1. okt.- 31. des. nemí rúmum 14 þús. krónum, verða tekjurnar alls 120 þúsundir. 380 manns eiga að hafa framfærslueyri af þessu árlangt, kostar þá framfærsla mannsins að meðaltali 88 1/2 eyri á dag. Má af þessu ráða, að ekki lifi allir kóngalífi um þessar mundir. Einnig verður ekki hjá því komist að ályktu, að einhversstaðar hafi verið haldið spart á, þó jafnframt megi

fullyrða að verkamenn hafi safnað talsverðu af skuldum á þessu ári. Trauðla verður þessu fólk með sanni brugðið um óhóf og eyðslusemi."

Verkamaðurinn 5. desember 1918

Saltkjöt á 2 krónur!

E.S.

Þess má geta að á þessum tíma var mjólkurpotturinn seldur á 45 aura, kíl af saltkjöti á 2 krónur. Almennt tímakaup verkamanna var 75 aurar á klukkustund, en atvinnuskortur geigvænlegur og atvinnuleysisbætur eithvað, sem enginn hafði heyrt nefnt.

Mynd tekin í Niðursuðuverksmiðju Kr. Jónssonar árið 1960.

Konur að störfum í fiskverkunarstöð Guðmundar Jörundssonar á Akureyri árið 1957.

Sterkari saman í hundrað ár!

Til þamingju!

www.asprent.is

Ársskýrslur
Bækur
Bæklingar
Bréfsefni
Umbúðir
Límmiðar

Dagatöl
Dagbækur
Markþóstur
Fréttabréf
Auglýsingablöð
Nafnspjöld

Plaggöt
Tímarit
Vikublöð
Fréttabréf
Boðskort
Möppur

